

REGLUR

um útreikning og færslu vaxta o.fl. við Seðlabanka Íslands í viðskiptum við bindiskyldar lánastofnanir.

Eftirfarandi reglur gilda um viðskipti Seðlabanka Íslands og þeirra lánastofnana sem eiga innstæðu á sérstökum bindireikningi í Seðlabankanum skv. reglum þar um:

1. Viðskiptareikningar.

1.1 Innstæður.

Af innstæðu á viðskiptareikningi reiknast dagvextir sem færast í árslok. Vaxtadagur inn- og útborgana er afgreiðsludagurinn, nema sérstaklega sé um annað samið.

1.2 Yfirdráttur.

Yfirdráttur á viðskiptareikningi umfram kvóta sbr. 6. tölulið er óheimill. Hafi engu að síður orðið óheimill yfirdráttur, t.d. vegna skjalaskipta, skal hlutaðeigandi innlánsstofnun án tafar gera ráðstafanir til að eyða honum. Það getur hún gert með því að fá daglán hjá Seðlabanka Íslands, sbr. 5. tölulið, og fá lánið vaxtafært („validerað“) með gildistöku þann dag sem yfirdráttur telst hafa myndast og skal sá dagur teljast fyrsti vaxtadagur lánsins. Við slíka „valideringu“ greiðist 0,01% gjald. Ef yfirdráttur myndast á frídegi skal láns-tíminn við það miðaður að lánið endurgreiðist næsta virka dag. Hlutaðeigandi innlánsstofnun skal óska eftir fyrirgreiðslunni eigi síðar en kl. 10.30 á fyrsta bankaafgreiðsludegi eftir að yfirdráttur myndaðist. Til tryggingar dagláninu skal stofnunin setja að veði samskonar verðbréf og hæf eru til endurhverfra viðskipta skv. lið 4. Bréfin skulu varðveitt í Seðlabanka Íslands.

2. Innstæðubréf.

Seðlabanki Íslands selur 14 daga og 90 daga innstæðubréf eftir ákvörðun bankastjórnar hverju sinni. Innstæðubréf með 14 daga binditíma verða seld á uppboðum sem verða tilkynnt sérstaklega. Reglur og uppboðsskilmálar verða kynntir lánastofnunum í síðasta lagi tveimur dögum fyrir uppboð.

Innstæðubréf með 90 daga binditíma verða seld hverju sinni að ósk kaupanda, en Seðlabanki Íslands getur þó fyrirvaralaust hætt sölu þeirra. Af innstæðubréfum þessum reiknast fastir, eftirágreiddir vextir. Beiðni um kaup þeirra skal berast peningamálasviði bankans og eru þær til afgreiðslu samdægurs ef beiðni berst fyrir kl. 15.00.

3. Verðtryggð innlán.

Um verðbætur og vexti innstæðna á verðtryggðum reikningum fer sem hér segir:

- Verðbætur eru reiknaðar á tvennan hátt. Lægsta innstæða í almanaksmánuði tekur breytingum skv. vísitölu neysliverðs, en inn- og útborganir eru verðbættar innan mánaðarins með sérstökum verðbótum í formi vaxta.
- Fyrsta dag hvers mánaðar skal höfuðstóll, sem staðið hefur óhreyfður sl. mánuð, hafa tekið sömu hlutfallslegu breytingu og verður þá á vísitölu neysliverðs, hvort sem breytingin er til hækkunar eða lækkunar.
- Innborgað fé ber sérstakar verðbætur frá innborgunardegi til næstu mánaðamóta, en þá leggjast þær við höfuðstólinn eftir vísitölufærslu. Útborgað fé ber á sama hátt sérstakar verðbætur frá síðustu mánaðamótum að útborgunardegi, sem leggjast við höfuðstól um næstu mánaðamót. Sérstakar verðbætur innan úttektarmánaðar greiðast þó út með höfuðstól og áunnum vöxtum sé reikningur eyðilagður.

- Vextir af verðtryggðum reikningum reiknast í lok mánaðar af lægstu innstæðu mánaðarins og leggjast við höfuðstól um áramót.

4. Endurhverf verðbréfiðskipti.

Seðlabanki Íslands efnir að jafnaði vikulega, á þriðjudögum, til uppboða á verðbréfum til endurhverfra viðskipta. Beri þriðjudag upp á dag sem innlánsstofnanir eru ekki almennt opnar til viðskipta fer uppboðið fram næsta virkan dag á eftir. Seðlabanki Íslands mun í hverju tilviki tilkynna þátttakendum skilmála uppboðsins þ.á m. hvort bankinn býðst til að kaupa eða selja verðbréf. Í síðara tilvikinu kunna einnig að vera boðin til sölu 14 daga innstæðubréf. Uppboðin verða ýmist fastverðsuppboð, þ.e. að ávöxtun er ákveðin fyrirfram, eða verðuppboð, en þá ræðst ávöxtun af tilboðum.

Hæf verðbréf í endurhverfum viðskiptum Seðlabanka Íslands eru innstæðubréf bankans til 90 daga svo og ríkistryggð verðbréf, sem skráð eru á Verðbréfaþingi Íslands eða annarri kauphöll, svo sem ríkisvixlar, ríkisbréf, spariskírteini, húsbref og húsnæðisbréf.

Frágangur endurhverfra viðskipta eða sölu 14 daga innstæðubréfa skal fara fram samdægurs, ef gengið hefur verið frá afhendingu verðbréfa fyrir kl. 15.00, en annars næsta virkan dag að því tilskildu að gengið hafi verið frá afhendingu verðbréfa.

Þegar ávöxtun ræðst af tilboðum lánastofnana skal miðað við hæstu ávöxtun sem samþykkt er af Seðlabanka Íslands sé um endurhverf verðbréfakaup að ræða en lægstu ávöxtun sé um að ræða endurhverfa verðbréfasölu eða sölu innstæðubréfa (hollenskt uppboð).

Út frá ávöxtun tekinnna tilboða skal reiknuð forvaxtaþrósenta með tveimur aukastöfum til notkunar við vaxtaútreikning. Þegar F er forvaxtaþrósenta, A ávöxtun, d dagafjöldi frá og með kaupdegi að gjalddaga, hattur (^) táknar veldi, stjarna (*) margföldun og skástrik (/) deilingu, gildir:

$$F = [1 - 1/(1+A/100)^{(d/360)}] * 36000/d$$

4.1 Almenn ákvæði verðbréfiðskipta gegn endurkaupasamningi.

Seðlabanki Íslands og þeir aðilar, sem gera tilboð sem verða samþykkt, þurfa að gera með sér sérstakan samning hverju sinni þar sem fram kemur m.a.:

(a) Lýsing á verðbréfum sem notuð eru í viðskiptunum. Fram komi m.a. heiti bréfanna svo og upphafs- og lokaverð viðskiptanna sbr. lýsingu hér á eftir.

Með lokaverði er átt við endurgreiðsluna, þ.e. þá fjárhæð sem seljandi greiðir kaupanda á endursöludegi. Upphafsverð er lokaverð að frádregnum forvöxtum. Lokaverð er viðmiðunarverð bréfanna, sem notuð eru í viðskiptunum skv. eftirfarandi lýsingu, að frádregnum 5%.

- Viðmiðunarverð óverðtryggðra bréfa með eins árs eða styttri líftíma er nafnverð þeirra.
 - Viðmiðunarverð verðtryggðra bréfa með eins árs eða styttri líftíma er uppreiknað verðmæti þeirra á upphafsdegi viðskiptanna samkvæmt mánaðarlegu yfiriti Seðlabanka Íslands.
 - Viðmiðunarverð bréfa með lengri líftíma en eitt ár er markaðsverð þeirra. Með markaðsverði er átt við lægsta söluverð eða lægsta kaupverð í tilboðum á Verðbréfaþingi Íslands eða annarri kauphöll á upphafsdegi viðskiptanna eftir því hvort um er að ræða sölu Seðlabanka Íslands eða kaup.
- (b) Lánstíminn, sem vera skal 14 dagar, nema þegar fjórtánda dag lánstímans ber upp á dag sem innlánsstofnanir eru ekki opnar, en þá skal ljúka viðskiptunum næsta virkan dag þar á eftir.
- (c) Ákvæði um að kaupandi bréfanna eigi rétt á að selja þau fyrir eigin reikning verði ekki staðið við endurkaup þeirra á lokadegi viðskiptanna.

- (d) Ákvæði um geymslustað bréfanna, sem verið getur í Seðlabanka Íslands eða hjá seljanda, enda lýsi hann yfir að hann felli sig við eftirlit ytri endurskoðanda með geymslunni.

5. Daglán.

Seðlabanki Íslands veitir lánastofnun daglán gegn handveði að ósk hennar og skal umsókn um slíkt lán berast á sérstöku eyðublaði þar sem fram kemur m.a. að Seðlabanki Íslands taki að handveði skráð ríkistryggð verðbréf sem eru í vörslu hans. Fjárhæð úti-standandi daglána skal þó aldrei vera hærri en níutíu hundraðshlutar af markaðsverðmæti handveðsettra verðbréfa. Beiðni um daglán skal berast peningamálasviði Seðlabanka Íslands fyrir kl. 15.00 ef afgreiðsla á að fara fram samdægurs. Daglán bera forvexti. Samnings-tíminn er einn dagur nema gjalddaginn falli á dag sem innlánsstofnanir eru almennt ekki opnar til viðskipta, en þá skal miðað við næsta virka dag þar á eftir. Kjör daglána skulu fyrirfram tilkynnt þeim lánastofnunum sem aðgang hafa að þeim. Kjörin eru breytanleg án fyrirvara.

6. Reikningskvóti.

Seðlabanki Íslands úthlutar banka reikningskvóta. Úthlutuð fjárhæð gildir fyrir hverja 2 samliggjandi almanaksmánuði. Kvótinn verður tilgreindur sem margfeldi af fjárhæð notaðs kvóta og fjölda daga, sem hann er notaður. Vextir af notuðum reikningskvóta eru tilgreindir sem forvextir í einn dag en reiknaðir mánaðarlega frá 21. hvers mánaðar til 20. næsta mánaðar og færðir í mánaðarlok. Umbreyting forvaxtaþrósentu (F) yfir í vaxtaþrósentu (V) með tveimur aukastöfum, sem notuð er til þess að reikna vexti mánaðarlega, er eftirfarandi:

$$V = [1 / (1 - F / 36000) ^{30} - 1] * 1200$$

7. Tilkynningar.

Tilkynningar lánastofnana til Seðlabanka Íslands um fjárhagsleg atriði, sem um er fjallað í reglum þessum, er heimilt að senda í símbréfi (telefaxi) eða tölvupósti að því tilskildu að slík bréf beri undirritun þar til bærra aðila skv. undirskriftarlista hlutaðeigandi lánastofnunar. Seðlabanki Íslands getur ávallt krafist þess að lánastofnun staðfesti á tryggan hátt tilkynningu sem borist hefur með þessum hætti. Gagnkvæm regla gildir um tilkynningar Seðlabanka Íslands til lánastofnana.

Þær lánastofnanir sem ekki hafa komið sér upp undirskriftalistum skulu staðfesta sérstaklega undirskriftir hlutaðeigandi starfsmanna gagnvart Seðlabanka Íslands.

8. Gildistaka o.fl.

Reglur þessar, sem settar eru á grundvelli 6. og 7. gr. laga nr. 36/1986, taka gildi 1. mars 1998. Jafnframt falla þá úr gildi reglur um útreikning og færslu vaxta o.fl. við Seðlabanka Íslands frá 16. janúar 1997. Frá og með 21. maí n.k. falla úr gildi ákvæði 3. og 6. liðar þessara reglna.

Reykjavík, 23. febrúar 1998.

Seðlabanki Íslands,

Birgir Ísl. Gunnarsson. Eiríkur Guðnason. Steingrímur Hermannsson.